Žinios

SEMANARIO LITUANO Noticias

Dir. Proprietario Responsavel: Acacio Antunes Marques — Redação e Administração: Av. Tiradentes, 1026 - Tel. 4-8320 — Preço Cr$1,00

METAI IV — São Paulo, Brasil, 1950 m. Liepos mėn. (Julho) 29 d. — Nr. 162

Einamasis momentas svarbus ir mums

Rašo Simas Bakšys

Visuotini rinkimai Brazilijoj įvyks š. m. spalio 3 d. Bus renkamas šalies prezidentas, senatoriai, gubernatoriai, Federalinio Seir Valstybių Seimų atstovai. Kandidatai prezidento vietai užimti — brig. Eduardo Gomes, dep. Cristiano Machado ir senat. Getulio Vargas — jau išstatyti ir registruoti Vyriausiam Rinkimų Tribunole. Daugiau nenumatoma. Dabar eina kandidatų statymas į senatorius, gubernatorius, deputatus ir jų pavaduotojus, vyksta rinkikų registracija, blokuojasi partijos.

Šiuo metu žinoma, kad — pagal Rinkimų Kodekso straipsnius 47-tą ir 140-tą — rinkimuose šiemet rungsis tik tie kandidatai, kurie bus užregistruoti pagal veikiančių legalių politinių partijų patiektus kandidatų sąrašus — legendas. Kandidatų statymas turi būti atliktas iki rugsėjo 8 d. Tada galutinai paaiškės ir partijų susiblokavimai. O jų yra bent trylika:

Partido Social Democratico, União Democratica Nacional, Partido Social Progressista, P. Trabalhista Brasileiro, P. Republicano, P. de Reprezentição Popular, P. Democrata Cristão, P. Libertador, P. Republicano Trabalhista, P. Trabalhista Nacional, P. Socialista Brasileiro, P. Social Trabalhista ir P. Orientador Trabalhista. Komunistų partija (PCB) tebėra uždaryta ir atvirai savo sąrašais išeiti į rinkimus ji negali.

Visiems, turintiems rinkiko teises, pagal nesenai paskelbtąjį Rinkimų Įstatymą **balsavimas yra privalomas**. Už to įstatymo nevykdymą visi Brazilijos piliečiai, turintieji 18-70 metų, bus baudžiami pinigine bauda iki 1.000 kruzeirų. Todėl svarbu ir visiems žinotina, kad prašymų įteikimas rinkiko titulo gavimui baigiasi rugpjūčio 3 dieną. Ir mūsų, visų lietuvių, pareiga įspėti visus 18-70 metų, abiejų lyčių, naturalizuotus lietuvius ir čia gimusius mūsų vaikus, Brazilijos piliečius, kad nenusikalstų prieš Rinkimų Įstatymą.

Žinoma, kad 1923-1932 metų laikotarpyje (pagal Santos, Rio de Janeiro ir Porto Alegre uostų Jūrų Policijos statistiką) Brazilijon įvažiavo 42.500 lietuvių — 6.872 šeimos ir apie 20.000 viengungių. Daugelis čia tuoj sukūrė naujas šeimas ir šiuo metu čia gimusių lietuvių vaikų turime jau dešimtis tūkstančių ir jau tūkstančiai tų lietuvių kilmės Brazilijos piliečių turi rinkikų teises. Jų svoris politiniame gyvenime darosi jau apčiuopiamas ypač S. Paulyje.

Rinkiko titului prašymams paduoti laikas baigiasi rugpjūčio 3 d. Sąryšyje su tuo ir mūsų, senesniųjų, pareiga priminti tiems piliečiams, kad tie, kurie dar atsilikę, tuoj — šiandien, rytoj, poryt — laike tų kelių dienų — kreiptųsi į artimiausią "Posto de Alistamento Eleitoral", patiekiant pilietybės įrodymo ir amžiaus cenzo dokumentus, t.y. įrodymą, kad čia gimęs ar naturalizuotas ir nejaunesnis (nejaunesnė) 18 metų. Titulo gavimo reikalais galima kreiptis ir į "Circulo Izraelita", Praça Ramos de Azevedo, 302, telefonas — 4-1164. — Jo pirm. Arnoldas Felmanas, Gedimino Ordino Kavalierius, yra pažadėjęs visokeriopą teisinę paramą.

Balsavimas privalomas, bet užtikrinta balso padavimo paslaptis ir kandidatų pasirinkimo laisvė. Mano nuomone rinkikai, lietuvių kilmės Brazilijos piliečiai, turėtų pasirinkti ir kandidatus lietuvių kilmės, jeigu tokių rastųs, gi priešingu atveju jieškoti Lietuvos draugų, lietuvių bičiulių, visuomenės — reiškia — kartu ir mūsų kolonijos geradarių. Juk lietuvių apgyventi rajonai daugumoje skurdūs ir palikti Dievo valiai. Todėl reikia pasistengti, kad ir čia, žemėje, būtų kas pasirūpina ir jų reikalais, nes čia — tuose vargšų rajonuose — kuriama mūsų ir mūsų vaikų t.y. lietuvių kilmės rinkikų ateitis. Pasiruoškime ir visi, kurie turime teisę, spalių 3 d. paduosime savo balsus už laisvai pasirinktus, gabius ir teisingus valstybės vyrus.

Korėja...

LONDONAS

D. Britanijos karo ministeris Schinwell, liepos 26 d. kalbėdamas Ž. Rūmuose, įvertindamas opią Pietų Korėjos padėtį, pareiškė, jog D. Britanija siunčia ekspedicionarinį korpusą, kurį sudarys pėstininkų, artileri jos, tankų ir pionierių vienetai.

— **25** šalys jau teikia paramą pietų korėjiečiams. Turkija siunčia 4.500 pėstininkų. Brazilija tuo tarpu kariuomenės nesiųs. Trumanas įsakė mobilizuoti dar 600.000 vyrų. Vengrija remia Šiaurės Korėją ir jau pasiuntė kelis lėktuvus su vaistais, gydytojais ir slaugėmis. Egiptas, Persija, Afganistanas laikosi visai nuošaliai. — Amerikiečių ir pietiečių rankose t.y. po Vieningų Tautų Organizacijos vėliava beliko šešta Pietų Korėjos dalis su Pusan, Taegu ir dar keliais miestais. Bet kasdien atplaukia vis naujų jėgų ir sąjungininkai pradeda kontraofensyvą. Dar ir šią savaitę raudonieji keliose vietose pasistūmėjo pirmyn, bet vakar ir užvakar pietiečiai kelis miestus atsiėmė.

Politika...

Šiemet VTO Saugumo Tarybai pirmininkauja Rusijos delegacijos pirm. Jokūbas Malik, bet nuo sausio 13 d., kada bvvo atmestas rusų pasiūlymas išmesti nacionalistinės Kinijos atstovus, o priimti komunistų delegaciją, rusai Saugumo Tarybą boikotavo. Jie nedalyvavo nė birželio 27 dienos posėdyje, kada Š. Korėja buvo pripažinta užpuoliku ir nutarta teikti pagelba P. Korėjai Dabar grįžta, kad gelbėti komunistų padėtį diplomatiniu keliu. — POVILAS ŽADEIKIS, Lietuvos ministras Washingtone, kartu su Latvijos ir Estijos ministrais prašo JAV, kad užtartų Baltijos tautas VTO organizacijoj. Churchill sveikina lietuvius, latvius ir estus pareikšdamas, kad tiki tų šalių nepriklausomybės atstatymu.

Galima ir netikéti, kad...

— Viena vandenilio bomba kainuotų... 2.880.000.000.000 dolerių, — pareiškė JAV fizikas prof. Gordon Ferie Hull.

— Visi strateginiai Vokietijos tiltai tuojau būtų išsprogdinti, jei sovietų armija veržtųsi į Vakarus.

— Anglijoje užsinuodijo 140 JAV karių.

— Frankfurte, V. Vokietijoje, nusižudė JAV konsulas Clay H. Honderson.

— Iš Palestinos į Vokietiją sugrįžo 7.000 žydų. Palestinoje gyvenimas neįmanomas dėl klimato ir nedarbo.

— Šveicarų vyriausybė sudarinėja aliejaus ir kitų riebalų atsargas ir leidžia į kalnuose esančius ežerus.

— Vengrijos valdžia sutinka paleisti 15 metų nuteistą JAV pilietį A. Voglerį, bet reikalauja, kad JAV atiduotų vengrams Šv. Stepono karūną...

— New Yorke lankosi 16 Pietų Amerikos jūros karininkų, kurie praleis kelias savaites JAV karo įstaigose ir išeis tam tikrus kursus. Nuvyko 8 Brazilijos karininkai, 3 Argentinos, 2 Meksikos ir po vieną iš Uruguajaus, Čilės ir Venezuelos.

Chehuan provincijoje buvo sukilę apie 300.000 kiniečių. Jie išdaužę komunistų partijos centrus ir išvaikę komunistų pastatytus pareigūnus. Valdžia nugink lavusi 70.000 sukilėlių.

— Berlyne, nuo Brandenburgo vartų, dingo Pergalės deivė ir keturi jos arkliai.

— Paryžiuje statistikos duomenys rodo, jog prancūzės moterys noriau gimdo vaikus, kaip prieš karą.

— Prancūzų artistė Cecilė Aubrey pataria moterims skelbti vyrams... lyties badą, jei jie ir toliau rengsis karui.

Kinietis
ir jo šeima

Kinijoj labai sunku surasti neištekėjusių moterų — jos turėdamos 14-15 metų, jau teka už 16-17 metų vaikino.

Anksčiau būdavo, žmonai vyrą arba vyrui žmoną parenka tėvai. Būsimieji jaunavedžiai iki vestuvių dienos vienas kito nepažįsta. Artėjant vestuvių dienai, jaunasis siunčia savo išrinktosios žmonos tėvams įvairių dovanų: pinigų gėlių, valgomųjų dalykų, drabužių ir tt. O sutuoktuvių dienoje jaunasis siunčia savo būsimai žmonai du auksinius — turtingesnieji arba du sidabrinius — nepasiturį, apirankius, kurie būna surišti raudonu šilkiniu kaspinu.

Vestuvių apeigos labai kuklios. Jaunoji vestuvinėje kėdėje atnešama į jaunojo namus. Abu jaunavedžiai suklaupia, meldžiasi ir aukoja aukas dievams.

Puota. Nesusirinkus visiems svečiams, šeimininkas duoda po stiklą karštos arbatos ir dynių arba saulažalių. Kada susirenka visi svečiai, šeimininkas svečius pasveikina vyno taure. Patiekalų paduodama apie 50 įvairių rūšių. Valgoma ne iš mandagumo, bet kiek keno pilvas gali sutalpinti.

Kiniečių vaikai auklėjami labai kilnioje dvasioje — visiškas paklusnumas tėvams ir šeimai.

Kada berniukui sueina metai, šalia jo padeda įvairių dalykų: plaktuką, pinigų, teptuką, peilį, skaičiuojamąją lentelę arba javų grūdų. Jeigu vaikas pirma paima pinigus — bus pirklys, jeigu grūdus — žemdirbys. Bet jeigu vaikas paima teptuką arba skaičiuojamąją lentelę, tai tėvų džiaugsmui nėra galo — jų sūnus liks mokytu vyru, kas kiniečių šeimoje labai gerbiama. Be to, kiniečio šeima mėgsta švarą ir tvarką.

PARTIZANAI PABALTYJE

Švedų spauda praneša, kad Lietuvos, Latvijos ir Estijos partizanai, norėdami geriau suderinti kovos veiksmus, susijungė.

Keliuose miestuose ginkluoti partizanai užpuolė sovietų policijos kareivines Baudžiamieji sovietų policijos būriai buvo netikėtai užpulti ir smarkiai nubausti, o keliose vietose partizanams pavyko pagrobti sovietų valdžios skirtus pareigūnus ir iš Rusijos skirtus agentus. Kelios partizanų grupės savo laiku turėjo būti paleistos dėl amunicijos stokos, bet apsirūpinus ginklais iš kitų apskričių, vėl pradėjo veikti.

Pabaltyje yra apie 47.000 partizanų.

Patys rusai prisipažįsta, jog Lietuvoje dar tebėra apie 20.000 "banditų".

AUSTRALIJOJE, Adelaidėje, steigiama Lietuvių Kultūros Fondo biblioteka. Kas norėtų minimai bibliotekai paskirti knygų, gali siųsti:

Mr. J. Glušauskas, 35 Cator St., W. Hindmarsh, Adelaidė, SA.

Kanadoje, Calgary Alberta, motociklu užsimušė Avaldas Šukys.

— Niekaip negaliu suprasti, kaip kiti vyrai namuose neturi valios. Jeigu aš ką pasakau, kad tas ir tas turi būti padaryta, tuojau ir esti padaryta.

— Na, na, tik neperdėk.

— Koks čia perdėjimas. Jei žmona nedaro, tai aš padarau, bet padaryta esti visuomet.

Atelier de Modas

ALEKSANDER BAGDONAS

Rua Barão de Itapetininga 275 - Edifício Conselheiro 7º and. sala 71/72 - Tel. 4-7182

TAUTIETI, ar žinai??? ●●●

KAS STATYS namą be Prefeituros leidimo *(Alvará de Construção)*, tai bus baudžiamas iki Cr.$ 1.000,oo į dieną, kol tęsis statyba, o legalizavimas *(conservação)* po Cr.$120,oo už kv. metrą.

KAS NORI išvengti didelių ir bereikalingų išlaidų, tam suteikiu informacijas, darau studijavimus ir statybos planus. Išrūpinu statybos leidimus *(Alvara de Construção)*. **Kreiptis** — Casa Sprindys, Praça de S. José, 1, Vila Zelina.

○ ○ ○ Oksidavimas ivariomis spalvomis. ○ ○ ○

★ CHROMAVIMAS, NIKELIAVIMAS, SIDABRAVIMAS ★

. . . . . automobilių ir visokių mašinų dalių, lempų, abažurų, metalinių indų, peilių, šaukštų, visokių įrankių ir prietaisų.

Chem. Petras Kalinauskas

Industria Metalurgica Del Nero Ltda.

Av.S.João, 1385, Telef. 52-6353 — S. PAULO

«Pasaulio Revoliucijos» Planas

Stephen Clissold, kuris karo metu informuodavo Churchil'į apie padėtį Jugoslavijoje, savo knygoje "Whirlwind — Tito's Rise to Power" su pasigėrėjimu rašo apie komunistinius partizanų vadus ir džiaugiasi prikalbinęs Britanijos premjerą juos remti, nors jisai žinojo, kad jau tada Tito buvo gavęs iš Maskvos smulkias instrukcijas Jugoslavijos subolševikinimui.

Tas instrukcijas, datuotas 1941 m. geg. 9 d., Clissold cituoja savo atsiminimuose. Jos taip įdomios, kad verta paduoti (kiek sutrumpinus) jų turinį. Kominformo dokumente skaitome:

1. Dabar atėjo laikas imtis naujų ryžtingų žingsnių, einant pasaulio revoliucijos keliu...

a. Komunistinė pasaulio revoliucija turi atrodyti, kaip eilė priemonių "tikrajai demokratijai" pasiekti, ir visi politiniai bei kariniai Komunistų Sąjūdžio vadai turi piešti savo veiklą šitoje šviesoje. Iki 30% Partijos vadų gali išeiti viešumon; kaip pirmaeiliai kovotojai už demokratiją masių akyse.

b. Sovietų Sąjunga gali taip pat rasti reikalinga daryti laikinų nuolaidų tąja prasme, kad galėtų sustiprinti revoliucijos reikalą tose šalyse, kur sąlygos to reikalauja.

c. Prieš pagriebiant valdžią, Komunistų Partijatos šalies, kur yra ruošiama revoliucija, privalo būti atsargi ir palaikyti gerus santykius sa patriotiniais religiniais rateliais. Neprivalo būti jokios diskriminacijos prieš Bažnyčias; kiekviena jų privalo būti traktuojama tokiu pat pagrindu masių akyse. Tautinės tradicijos turi būti gerbiamos. Kur reikia, ir gavus Prrtijos Centro Komiteto įgaliojimą, turi būti leista Bažnyčių atstovams dalyvauti revoliucijos paruošime ir vykdyme. Reikia atsižvelgti į jos stiprumą ir sekėjų skaičių, sprendžiant, kaip greit bažnyčios įtaka vėliau turės būti pašalinta ir valstybės reikalų...

e. Kai Partija bus paėmus valdžią į savo rankas, užsienio politiką nustatys diplomatiniai SSSR atstovai, kurie gaus reikiamas instrukcijas iš Kominformo

f. Tuoj, paėmus valdžią, Cenrto Komitetas pastatys naują vyriausybę. Ji turės būti sudaryta iš plačių žmonių masių atstovų ir atrodyti visais atžvilgiais, kaip demokratija...

g. Naujosios vyriausybės priešai, ypač tie, kurie dar turi šiek tiek prestyžo tarp žmonių, ir tie, kuriems dalyvavimas revoliucijoje galėjo duoti prieėjimą prie slaptų Komunistų Sąjūdžio rekordų, turi būti pašalinti kaip galint greičiau, bet "demokratišku būdu", t. y. patraukus juos tieson reguliariame teisme.

2. Šalis, kurioje Centro Komitetas neseniai paėmė į savo rankas valdžią, neprivalo prašyti įjungti ją į Sovietų Sąjungą, kol nebus gautos reikalingos šitam tikslui instrukcijos iš Kominterno Vykdomojo Komiteto.

5. Gali būti susidurta su žymiais keblumais, gaudant ir naikinant vidaus opoziciją ir klasinius priešus...

6. Sąvoka "klasinis priešas" apima šias kategorijas: tautinio ir religinio pobūdžio ideologinių sąjūdžių nariai, dvasininkai ir policijos nariai, karininkai, diplomatiniai ir civiliniai tarnautojai, kurie atsisakė dėtis prie revoliucijos jėgų, visi valdančiųjų dinastijų nariai, visi asmens, kurie aktingai priešinosi revoliucijos paruošimui ir vykdymui.

7. Pagrobus valdžią, Partija turi paimti savo žinion pajamas iš sekančių šaltinių: turto, priklausančio klasiniams priešams, kurie buvo likviduoti... turto, priklausančio priešiškiems sąjūdžiams ir organizacijoms; turto, atimto Bažnyčioms, valdančiai dinastijai ir pasipelnusiems iš karo."

Tokį «pasaulio revoliucijos» planą buvo gavęs iš Kominterno, 1941 m., Jugoslavijos partizanų vadas Tito, ir su tuo planu vėliau atvyko į Bulgariją Dimitrovas.

Kai naciai buvo sumušti ir iš Balkanų pasitraukė, komunistams buvo palikta atvira dirva kurti sovietines valstybes pagal Rusijos pavyzdį. Vakarų demokratijos ne tiktai ne darė jiems jokių kliūčių, bet dar teikė jiems milžinišką pagalbą per UNRRA,

Ns.

VIENAS sovietų filologas tvirtino, kad Sovietų Sąjunga vartotų kitą kalbą. Jis, besivadovaudamas Markso tvirtinimu, kad kiekviena visuomenė vartotų savo kalbą, patarė įvesti naują kalbą. Rusų kalba buvusi caro kalba. Tą ginčą nutildė pats Stalinas, kuris "Pravdoje" apkaltino minimą filologą.

Skaityk ir paltink
»ŽINIAS«

Nori dailių, elegantiškų ir tvirtai pasiūtų rūbų? — Užsisakyk seniausioje, lietuvio savininko siuvykloje

ESTAN

Siuvyklos sandėlyje didelis visokių medžiagų pasirinkimas — Priimami užsakymai ir iš atsinešamų medžiagų.

Estanislau Šlikta

Especialista em Manteaux e Tailleurs p/ Senhoras

Telefone: 4-1940

R. Washington Luiz, 322 — 1.º and. — S. Paulo

Moveis e Decorações Fama Ltda.

Vienintėlė São Pauly lietuvių stilinių baldų dirbtuvė Dirbame tik pagal užsakymus įvairių stilių ir rūšių baldus. Darome butų ir komercinių įstaigų bei krautuvių įrengimus, vitrinas ir t.t. Darbas greitas ir garantuotas. LIETUVIAMS NUOLAIDA

Rua João Annes, 144 (Alto da Lapa) Tel. 5-0858
São Paulo Onibus 36 Lapa ponto final

Spec. Moterų Ligų KLINIKA

Dr. Nicolau CALLIA

Gimdos, motinos, kiaušiadėčių ligos. Hemoražijos — kraujoplūdžiai, mėnesinės, baltosios. Lytinis atšalimas — nevaisingumas. Venerinės ligos. Liesumas ir nutukimas. — Vėžys.

Rua Marconi 23 — 4°a, 1-2 salės. Priėmimas nuo 15 val. iki 19 val. — Telefonas — 4-7594 — S. Paulo.

CASA "JONAS" Avalynės parduotuvė

Batai, batukai ir pusbaciai Jonas" siuvami nuosavoje dirbtuvėje, todėl kainos yra prieinamiausios ir pasižymi savo stiprumu, elegantiškumu ir patogumu.

CALÇADO Jonas J. VIGELIS

KRAUTUVĖ:
Avenida Zelina, 73
SÃO PAULO

FABRIKAS
Rua São Caetano, 809
TEL. 9-4682

Tibetas...

Praeitame «Žinių» numeryje trumpai pažymėjome, jog liepos 19 d. Komunistinės Kinijos kariuomenės daliniai pakartotinai įsiveržė į provinciją Kham, Tibeto šiaurinėje dalyje ir okupavo Thalido miestą.

Kodėl rusai ir kinai taip susidomėjo Tibetu?

Prieš pusmetį laiko ti betiečiai atrado grupę rusų mokslininkų vakarų Tibete. (Vakarų Tibetas lėktuvu iš SSSR pasiekiamas per 3 valandas). Grupei va dovavo prof. A. Vinogrado Maskvos geo-cheminio instituto direktorius. Tibeto įstaigos konfiskavo iš ekspedicijos aukso rūdą, bet neatkreipė dėmesio į «pur viną žemę» ir į generalinio štabo žemėlapį, rastą pas rusus. Rusai buvo nugabenti iki sienos ir įspėti, kad atsitikimui pasikartojus, bus areštuoti.

Tik Tibeto Tarybą, ku ri valdo už mažametį Dalai Lamą, vėliau susiprato, kas galėjo glūdėti per paslaptis anoj «purvinoj žemėj».

Uranijaus ir plutonijaus atradimas bus paskatinęs keturias kinų divizijas, gen. Liu Po-Tscheng vadovaujamas, demonstruoti prie Tibeto sienos. Gen. Liu įteikė Tibeto Tarybai ultimatumą, reikalaudamas besąlygiškai kapituliuoti, jei Tibetas nenori išbandyti "visų modernaus karo baisumų". Būdinga, kad Liu ultimatumas daug griežčiau suredaguotas nei kovo mėn. kinų komunistų vado Mas Tse-Tung atsiųstoji Dalai Lamai telegrama, raginanti Tibeto vyriausybę "meilėj ir draugystėj prisijungti prie kinų motinos-valstybės". Po Liu ultimatumo Mao pareiškė, kad Tibeto teroristinės vyriausybės likvidavimas yra vienas 1950 metų jo politikos uždavinių. Spėjama, kad Maskvoj viešėdamas Mao Tibetą bus pasidalinęs su Stalinu, šiam rezervavus sau tik vakarines Tibeto provincijas, kurios savo žemės turtais naudingos atominių ginklų gamybai.

Penkiolikos metų Tibeto viešpats Dalai Lama yra tasai, kuriame milijonai budistų mato įsikūnijusį Buddhą. Dalai Lamai mirus, jo siela persikelia į kitą naujai gimusį berniuką. Britų gydytojas Dr. Harrap yra vienintėlis europietis, kuris dažnai gali kalbėtis su Dalai Lama ir kuriam teko jis gydyti.

Komunistai surado kitą trylikmetį kinų berniuką kaip Dalai Lamos konkurentą. Šis esąs kito Tibeto dievo -Pancheu Lima įsikūnijimas. Tibete jis turi savo šalininkų. 1947 metais įvyko Panchen Lamos šalininkų skilimas Tibete. Tada žuvo apie 8000 vienuolių, sukilimo vadai buvo išžudyti, eiliniams sukilėliams buvo išdurtos akys Dabar komunistų palaikomi Panchen Lamos šalininkai vėl ėmė bruzdėti. Balandžio pradžioj Tibeto vyriausybė suimdino visus Panchen Lamos sekėjus, taip pat kinų komunistų šalininkus. Tačiau ginkluotų krašto jėgų organizavimas silpnai eina. Kariuomenės tik apie 20.000 ir ta pati prastai paruošta. Lig šiol Tibeto apsauga buvo Tibeto kalnynai.

Kai šį pavasarį, susirinkę Potaloj, Tibeto dvasininkai klausė seniausį orakulą dėl savo krašto ateities, išgirdo pranašystę:

— Prieš dieną Tuk bus karas Puh krašte...

Tuk reiškia rugpjūtis, Puh — Tibetas.

L.

Dr. POVILAS

Naujoviškas skilvio gydymas *"be operacijos"*. Moterų ligos. **Consultorio:** Rua Silva Pinto, 444, nuo 3,30 iki 5 val. vakaro. **Residencia:** Alam. Olga, 288. **Telefonas — 51-4175.**

Mažosios Lietuvos

Tarybos pirmininkas E. Simonaitis yra gavęs keletą laiškų iš jam nepažįstamų vokiečių, kuriais buvę belaisviai Rusijoje dėkoja lietuviams už paramą, kurią jie patyrė gyvendami bolševikų okupuotoje Lietuvoje ir Klaipėdos krašte. Dėkoja ir Rytprūsių vokiečiai už jų vaikų maitinimą, kurie 1945-1946 metais siaučiant badui Mažoje Lietuvoje, buvę nusiuntę savo vaikus į Klaipėdos kraštą ir net į D. Lietuvą maitinimui. Laiškuose iškeliamas lietuvių tautos didvyriškumas. AL

Šveicarijoje svarstomas klausimas atgaivinti lietuvių kalbos dėstymą Neuchatelio ir Berno universitetuose.

V. Vokietiją pasiekė viena lietuvaitė, kuri, Klaipėdos kraštą užėmus rusams, buvo išgabenta į Sibirą, kur 2½ metų dirbusi kasyklose, kasdama uraniumo rūdą. Iš pradžių gyvenimo sąlygos buvusios labai sunkios, ten numirę visi jos giminės. Vėliau sąlygos kiek pasitaisiusios.

— Bronius Purvėnas, buvęs Švedijos Karališkojo Teniso Klubo treneriu, prieš pusmetį atvykęs į JAV, dabar moko Hollywoodo žvaigždes baltojo sporto. Bronius Purvėnas Švedijon atvyko 1940 m., rusams okupuojant Lietuvą.

— Pranas Skirmontas, JAV, testamento palikimu BALFui pavedė 3000 dolerių, kuriuos įteikė kunigas Jonas Bakšys.

— Prancūzijoje esantieji lietuviai nusiskundžia mažais uždarbiais.

— Lietuvoje, Zarasų ap., labai daug miško iškirtę Vitukin ir Michailovič.

Gera proga bizniui isigyti

IR GEROMIS SĄLYGOMIS

Vila Zelinoje, Praça S. Josė 4, prie pat bažnyčios, labai geroje vietoje ir su didele freguezija, **PARDUODAMAS**

Bar, Cafe' e Bilhares

Teirautis ten pat

Tipiškas Rusu Orkestras

kasnakt nuo 21 iki 2 val. tik brolių **Adomo ir Petro Mateiku**

BARE **Bar RIALTO**

kur visumet linksma ir jauki aplinkuma

Baras atdaras kasdien nuo 2 val. dienos iki 2 val. nakties

Rua Victoria, 578. — Fone — 6-2296
São Paulo

Lietuviai Pasaulyje

Uruguajuje

Birželio 25 d. iš Uruguajaus uosto išplaukė lenkų prekybinis laivas «Varinski». Tame laive jûrininku dirba vienintelis lietuvis Lionginas Smitas, 22 metų amžiaus, kilimo iš Kauno. L. Smitas Kauną apleido 1945 m. drauge su motina ir nuvyko į Lenkiją, kur stojo laivininkystėn.

— Birželio 17 d. mirė Petras Šutas, 62 metų amžiaus, iš Zarasų apskrities, Dusėtų valsčiaus, Antažagarės kaimo.

— D. Britanijoje, lietuviškųjų šeimų kûrimo reikalu, D. Britanijos Lietuvių Sąjungos Valdyba įsteigė Vedybų Biurą, kuris tarpininkaus ir ves propagandą lietuviams sudaryti tik lietuviškas šeimas.

— Iš Belgijos į Vokietiją sugrįžę lietuviai laikinai priimami dirbti amerikiečių zonos lietuviškuose daliniuose.

— Belgijoje, pagal lietuvių statistines žinias, rasta apie 830 lietuvių šeimų. Kasyklose dirba apie 400 lietuvių. Per metus bûna 15-17 gimimų, 10 santuokų, 3-4 mirimai. Paskutiniu metu lietuvių skaičius žymiai mažėja: vieni išemigruoja, kiti bėga Vokietijon.

— Australijos kariniuose daliniuose karinę prievolę atlieka nemažas skaičius naujai atvykusių lietuvių.

— Žinomas lakûnas Jonas Pyragius dirba kaip sklandymo instruktorius vienam name Pietų Australijos sklandymo klûbe.

— Naujosios Zelandijos lietuviai pradėjo gausiai užsakinėti lietuviškas knygas.

— Australijoje prie vienos geležinkelio linijos dirbo 6 lietuviai, kurie gyveno palapinėse. Iš manevruojančio traukinio užkrito kibirkštis ant palapinės, kilo gaisras. Sudegė visas jau spėtas įsigyti turtas ir pinigai. Kiekvienas turėjo apie 200 svarų nuostolio.

LIETUVOJE...

— Birutė Jurgutytė dirba kaip gydytoja Plungės sveikatos punkte..

— Aštuonių miestų krepšinio turnyre suruošta me Taline, Estijoj, Kauno krepšininkai pralaimėjo.

— Rašytojas Stasys Anglickas paskirtas Kuršėnų gimnazijos mokslo dalies vedėju.

— Volkovas paskirtas Zarasų gimnazijos direktorium.

— 29 Kauno įmonės neįvykdė komunistų partijos joms nustatytų darbo normų. Ypač atsiliko Kauno rajono energijos valdyba.

— P. Karazijos vyno gamykla Anyksčiuose pavadinta «Anyksčių vyno gamykla» ir gamina 7-nių rûšių vyną.

— 17 kolûkių Taujėnų valsčiujų, Ukmergės apskrityje neturėjo pavasario sėjai sėklų.

— Pranešama laiškuose iš Lietuvos, jog mirė poetas Antanas Miškinis. Praeitais metais A. Miškinis buvo paskelbtas «liaudies priešu».

— Nepatikrintomis žiniomis Lietuvoje miręs žinomas poetas ir dramaturgas Petras Vaičiûnas.

— «Tiesa» iš 1950.5.14 dienos rašo, kad šiuo metu Lietuvoje auto-taksi automobiliai kursuoja Kaune, Vilniuje, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje. Iš viso važinėja 100 auto-taksi automobilių...

Kolûkiai...

Iš Lietuvos pranešama, kad šių metų vasario mėnesyje kolûkiuose jau buvo 239,396 ûkininkai arba 65,1% visų Lietuvos ûkininkų.

1948 metų pabaigoje kolûkiuose buvo 15,160 ûkininkų, kas sudarė 3,8% visų ûkininkų; 1949 metų I ketvirtyje — 22,868 arba 5,8%, 1949 m. II ketvirtyje — 63,252 arba 16,1%; 1949 m. III ketvirtyje — 128,368 arba 33,4%; 1949 m. pabaigoje kolûkiuose buvo 220,390 arba 62,4% visų Lietuvos ûkininkų.

— Pagal sovietų statistikos biuro Vilniuje davinius Lietuvoje 1948 metais gyventojų buvo... 2.300.000, 1939 m. liepos mėnesį — 1.711.000, kurių tarpe 300.000 kolonistų.

— 1940 m. Lietuvos gyventojai visuose bankuose ir smulkaus kredito bendrovėse turėjo per 300 šimtus milijonų litų. Veik visi tie žmonių indėliai buvo nusavinti.

Šiaip įvairių kitų nuostolių, kaip miškų iškirtimas, pasieniuose žemės ûkio trobėsių nugriovimas, tokių nuostolių Lietuvoje buvo padaryta už 170 milijonų litų, per pirmosios rusų okupacijos metus.

— Bronius Subačius, iš Uruguajaus, gavęs Lenkijos vizą, lenkų laivu «Varinski», birželio 25 dieną išplaukė į Gdynę.

Ponas Daugnora

Varginga jo močia,
pašaukta skalbėja,
apšvietė sûnelį,
kiek lėšų turėjo.

Santaupos ilgainiui
skrynioje išseko.
Skursta moteriškė
ir Petreliui sako:

-- Darbo kur surastum,
o paskui žiûrėsim.
Argi visą amžių
dykas ir gulėsi?

— Darbas, mama, niekai.
Tedirbie jį kvailas.
Lentgalių nešioti
man drabužio gaila.

— Aš tarnybos laukiu!
Popierėliai švarûs,
o kiekvieną pirma
algos, honorarai...

Kuo gi aš blogesnis
kad ir už Purtoką?
Tik viršininkauti,
mama, apsimoka.

Ir ant antro šono
apsivertęs mąsto,
kur už stambią algą
šiltą vietą rasti.

Rûpinosi dėdės
ir storulės kûmos.
Veltėdį laikyti
mažas patogumas.

— Štai, Petreli, darbas.
Nors nesemsi aukso,
bet paskui aukštesnės
vietos susilauksi.

Kratosi Daugnora:
—Kas čia per naujienos.
Juk tokia algelė
duonai tik ir pienui.

— Smokingo man reikia,
priimtuvo, auto..
Aš gyventi noriu,
o ne ubagauti.

Darbininkė močia
ašarėlę braukia:
— Štai kokios senatvėj
paramos sulaukiau...

Kartą atšlubavo
nerami tetulė.
— Ak, tas niekadėjas
vėl kaip jautis guli!

— Išsidulkink švarką
Mauk tuoj kepurę:
Vyras prie mokyklos
tau tarnybą turi.

— Darbas, sako, lengvas:
grindys, langai, kiemas.
Laimė, nes jau kitą
bûtų ten priėmę.

— Ką? Aš sargu eisiu?
Ne! Pardon, Agota!
Šito tik betrûko,
kad nešiočiau šluotą.

Rankeles nuleido
kûmos ir tetulės,
o ramus Daugnora
rûko sau ir guli.

Sudorojęs dešrą,
pamidorą ima.
— Pažiûrėsiu, sako,
laikrašty skelbimų.

O skelbimuose rašo:
"Ieškome darbščiausio"
Niekur tu už dyką
pusmilio negausi.

Panašių tipelių
turim, gerbiamieji.
Užmačios jų plačios,
o pakaušy vėjai.

Dėdė Motiejus

AR TAMSTA ŽINAI, KAD "ŽINIŲ" KNYGYNE GALIMA ĮSIGYTI GRAŽIŲ KNYGŲ?

Žinios

SEMANARIO LITUANO Notícias

AV. TIRADENTES, 1026 - Tel. 4-8320 - S. PAULO

Prenumerata metams Cr.$ 50,00 • Į užsienius 4 doleriai

CASA SPRINDYS

Praça S. José, nr. 1. – V. ZELINA,

PRANEŠA SAVO KLIJENTAMS apie gavimą naujo SORTIMENTO VISOKIŲ PREKIŲ. Čia pat batai, skrybėlės, elektros gaminiai, statybos medžiaga ir viskas, kas reikalinga Jums ir Jûsų namams. **Didelis pasirinkimas** radijo aparatų, radijo vitrolų. — Čia pat ir *radijo laboratorija*, įrengta pagal naujausius technikos reikalavimus, vedama prityrusių specialistų, atlieka visus taisymo ir reformavimo darbus.

Iš autobuso Nr. 93 tiesiai į krautuvę.

GARBINGAS JUBILIEJUS

Rio de Janeiro lietuvių kolonijos kapelionas kunigas JUOZAS JANILIONIS liepos mėn. 23 dieną švenčia 35 metų kunigystės jubiliejų. Į kunigus įšventintas 1915 metais liepos mėn. 23 dieną.

Tos garbingos sukakties proga, praeitą sekmadienį, liepos mėn. 23 dieną 10 val., Rio de Janeire, S. Cruz dos Militares eklezijoj (rua 1º de Marco) Solenizantas, asistuojant Šv. Petro Kolegijato Kanaunin kams, atlaikė Mišias. Pamokslą pasakė ir palaiminimą suteikė J. E. vyskupas Dom Pedro Massa.

Pamaldų metu giedojo Rio Miesto Teatro Choras, o vargonais palydėjo prof. Antonio Silva.

Ta proga tenka pasidžiaugti, kad kap. kun. Juozas Janilionis aktyviai dalyvauja ir Rio de Janeiro lietuvių kolonijos tautinėje, kultûrinėje ir visuomeninėje veikloje. Jo pastangomis išrûpintas leidimas ir nuolatinėms pamaldoms Rio lietuvių kolonijai.

Jubiliatui linkime ištvermės ir sekmės.

V. Č.

Ką Veikia Bičiuliai...

— Solistas Kazys Ambrozevičius, kuris liepos 10 dieną, begelbėdamas kito darbininko gyvybę, pats buvo sunkiai sužeistas, ir paguldytas Osvaldo da Cruz ligoninėje, po operacijos, liepos 16 d. grįžo į namus, kur baigs gydymą.

Linkime sveikatos.

— Antanas Gudonis, ilgametis "Žinių" skaitytojas, gyvena Belem rajone, Rua dos S. José de Barero, 449, dirba Matarazzo fabrike mechaniku. Prieš tris savaites darbo metu su sižeidė ranką, bet jau baigia sveikti.

Rugpjûčio 19 d., Moócoje, Rua Lituania, 67, rengiamas sporto vakaras, kuriame dalyvaus mûsų kolonijos žymûs sportininkai.

Liúdna savaitė

— Liepos 25 d. savo bute V. Zelinoje staiga mirė Antanas Vosylius, 56 metų, garsiojo fotografo lietuvio Kazio Vosyliaus brolis. Brazilijon atvykęs tik prieš porą metų. Liko žmona, sûnus Antanas ir duktė Aldona.

— S. Caetane, S. Paulio priemestyje, bevažiuojant autobusui, rankiniui turėklui lûžus, buvo išmestas iš jo ir užsimušė Jonas Mozûras, 63 m., gyvenęs Vila Barcelona, R. Florida, 346. Paliko sûnûs: Jonas, 27 m., mechanikas ir Julius, 21 metų, Brazilijos aviacijos seržantas.

— V. Beloje, bekasant šulinį-cisterną, sienoms griuvus, liepos 22 d. žuvo Ipolitas Milakinas, gyvenęs V. Alpinoje, Rua Maria Carmo, 21. Nelaimingojo lavonas išimtas tik po 16 val. gelbėjimo darbų.

— Liepos 18 d. Vila Beloje, rua Glicinias, 158, mirė Jonas Vaicekauskas, 60 metų.

GAUTI LAIŠKAI

Jonui Budreckui ir Stasiui Maželiui.

Ruth Anna SPIRGEVIČIŪTĖ,

Kazimiero ir Paulinos Spirgevičių, gyv. V. Zelinoje, Rua Marchal Malet, 15, dukrelė, liepos 2 d. šventė 9 metus. Mažoji Ruth Anna yra gabi muzikoje, todėl tėveliai nupirko pianiną, kur per 2 metus parodė didelę pažangą. Ruth Anna lanko «O Rozimbo Maria» mokyklos, V. Prudente, 3 skyrių. Gabia anûke patenkinta ir jos senelė Ona Ramanauskienė.

A.†A. JONAS MASYS

Liepos 19 d., R. Rea, 65, Belem rajone, nuo stipraus kraujo spaudimo, staiga mirė Jonas Masys, gimęs 1909 m., Mikierių km., Šimonių valsč., Panevėžio apskrityje. Velionis į S.Paulį atvyko prieš 16 metų, dirbo staliaus darbą, buvo nevedęs. Brazilijoje giminių neturėjo. Lietuvoje liko keturios seserys. Todėl ir jo laidotuvėmis pasirûpino artimieji draugai — Pranas Leita, Antanas Gudonis ir dar keli, kurie savo lėšomis padengė visas išlaidas.

A. A. Jonas Masys į Araça kapines palydėtas liepos 20 dieną, o liepos 26 dieną velionio draugai užpirko Mišias.

Tau, JONAI, lai bûna lengva Brazilijos žemė.

A. Gudonis

Composto e impresso na
TIPOGRAFIA BALTICA
Alexandre Bumblis
Avenida Tiradentes, 1026
Telefone-48320 São Paulo